



WYŻSZA SZKOŁA GOSPODARKI EUROREGIONALNEJ IM. ALCIDE DE GASPERI W JÓZEFOWIE

SYLABUS

I. Informacje o przedmiocie

Nazwa przedmiotu	Elementy logopedii i terapii zaburzeń mowy			Rok akademicki	2022/2023
Kierunek studiów	Pedagogika			Forma studiów	studia niestacjonarne
Zakres studiów	Pedagogika przedszkolna z wczesnoszkolną z terapią pedagogiczną			Profil studiów	ogólnoakademicki
Prowadzący przedmiot	mgr Hanna Lewandowska			Cykl kształcenia	
Dane kontaktowe dla studentów	E-mail	hanna.lewandowska@wsge.edu.pl	Telefon	Semestr	III MGR
Forma prowadzenia zajęć	wykład		ćwiczenia	inne (seminarium dyplomowe / konwersatorium / warsztaty / laboratoria/ zajęcia projektowe) (wpisać jakie)	
(I) Proszę pamiętać o dostosowaniu formy zajęć do możliwości uzyskania i weryfikacji założonych efektów uczenia się. (II) Proszę wybrać odpowiednio przez wstawienie znaku "X" w kolumnie obok.	x		x		
Wymagania wstępne					

II. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się w godzinach oraz punktach ECTS

(I) Jeden punkt ECTS odpowiada efektem uczenia się, których uzyskanie wymaga od studenta 25 lub 30 (praktyka zawodowa) godzin pracy, przy czym liczba godzin pracy studenta obejmuje zajęcia organizowane przez uczelnię, zgodnie z planem studiów, oraz jego indywidualną pracę.

Forma zajęć	Sposób realizacji	Czynności	Liczba godzin	
Wykład	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)		3	
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
e-learning		przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	12	
		inne ...		
			6	
Ćwiczenia	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)		18	
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	12
			czytanie wskazanej literatury	12
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	12
e-learning		inne ...		
Inne ...	z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów („na sali”)			
	bez bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów	indywidualna praca studenta	przygotowanie do zajęć	
			czytanie wskazanej literatury	
			napisanie referatu / eseju	
			przygotowanie do zaliczenia / egzaminu	
e-learning		inne ...		
Sumaryczne obciążenie studenta			75	
Punkty ECTS			3	

III. Cel przedmiotu i treści programowe

Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest nabycie poszerzonej wiedzy, umiejętności i odpowiednich postaw z zakresu zaburzeń rozwoju mowy. Zdobyć wiedzy teoretycznej z zakresu budowy i funkcjonowania narządu mowy i słuchu, etapów rozwoju mowy dziecka, poznanie istoty, przyczyn i objawów zaburzeń mowy, poznanie podstawowej terminologii logopedycznej. Nabycie praktycznych umiejętności z zakresu fonetyki artykulacyjnej oraz postępowania terapeutycznego w dyslalii./
----------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Treści programowe (szczegółowy program zajęć dydaktycznych)				
forma zajęć: WYKŁAD				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wyjaśnienia, konsultacja. problemowa, dyskusja, burza mózgów, zajęć praktycznych, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych, technika kształcenia na odległość: e-learning		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Wprowadzenia do przedmiotu	Sylabus przedmiotu prezentacja i omowienie ze studentami) - cel, treści, efekty uczenia się, formy i warunki zaliczenia przedmiotu, literatura	1	
2.	Wprowadzenie do logopedii.	1. Przedmiot badań logopedii. 2. Zadania logopedii. 3. Logopedia jako nauka i jej związek z innymi dziedzinami wiedzy. 4. Podstawowa terminologia logopedyczna. 5. Historia logopedii polskiej.		2
3.	Budowa i funkcjonowanie narządu mowy i słuchu.	1. Budowa i funkcjonowanie aparatu oddechowego. 2. Budowa i funkcjonowanie aparatu artykulacyjnego - funkcje tzw. Nasady. 3. Budowa i funkcjonowanie aparatu fonacyjnego. 4. Budowa i funkcjonowanie naczynia słuchu i równowagi.	1	2
4.	Rozwój mowy dziecka.	1. Etapy rozwoju mowy dzieci sprawnych intelektualnie. 2. Czynniki warunkujące prawidłowy rozwój mowy. 3. Czynniki działające niekorzystnie na rozwój mowy. 4. Modele rozwoju mowy osób z upośledzeniem umysłowym. 5. Przyczyny zaburzeń rozwoju mowy i wad wymowy.	1	2
Suma godzin			9	
forma zajęć: ĆWICZENIA				
metody dydaktyczne (wybrać i wpisać z listy poniżej *)		wyjaśnienia, konsultacja. problemowa, dyskusja, burza mózgów, zajęć praktycznych, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych.		
lp.	temat zajęć	zagadnienia	liczba godzin zajęć	
			bezpośredni kontakt („na sali”)	e-learning
1.	Zagadnienia z zakresu fonetyki - klasyfikacja spółgłosek polskich.	1. Wykorzystanie programu- "Multimedialne rentgenogramy" do omawiania zagadnień z zakresu klasyfikacji spółgłosek polskich. 2. Podejmowanie prób rozpoznawania spółgłosek na podstawie schematów- określanie cech spółgłosek.	3	
2.	Istota, przyczyny i objawy wybranych zaburzeń mowy.	1. Opóźniony rozwój mowy - określenie przyczyn, objawów oraz postępowania terapeutycznego. Sposoby nawiązania kontaktu, wypracowanie "gotowości do nauki" Przygotowanie własnych pomocy dydaktycznych.	3	
3.	Metody oceny rozwoju mowy dziecka.	1. Obserwacja - wykorzystywanie arkuszy obserwacyjnych. 2. Wywiad - ustalenie ważnych aspektów rozwoju mowy. 3. Próby niewystandaryzowane - wykorzystanie karty badania mowy i kwestionariusza obrazkowego. 4. Prezentacja materiałów do diagnozy logopedycznej.	3	
4.	Postępowanie terapeutyczne w dyslalii.	1. Sposoby realizacji głosek. 2. Metody stosowane w terapii logopedycznej. 3. Techniki stosowane w terapii logopedycznej. 4. Narzędzia, środki, pomoce logopedyczne (Walizeczka logopedyczna z wibratorami Rerek, Z-vibe i ze szpatułkami, Speech Buddy - zestaw profesjonalny, Zestaw logopedyczny do terapii zuchwy, Całościowe badanie logopedyczne z materiałem obrazkowym, Narzędzia Do Pionizacji I Lateralizacji Języka, Stabilizator Zuchwy, Szpatułki Do Wibratora Logopedycznego - Niebieska Miękką Masująca/ Żółta Twarda Masująca, Wibrator Logopedyczny, Lusterko Logopedyczne Mini, Flecik logopedyczny do nosa; Logopedia PRO).	3	
5.	Terapia logopedyczna	5. Etapy postępowania terapeutycznego. 6. Wykorzystanie multimedialnych programów w terapii logopedycznej. 7. Prezentacja przykładowych pomocy tworzonych podczas zajęć terapeutycznych. Zajęcia praktyczne w pracowni logopedycznej (symulacja prowadzenia zajęć przez studentów).	3	
6.	Zagadnienia z zakresu profilaktyki logopedycznej.	1. Pobudzenie reakcji emocjonalnych. 2. Rozwijanie sprawności ruchowej. 3. Stymulacja wzroku i słuchu. 4. Ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej. 5. Rozwijanie mowy biernej.	3	
Suma godzin			18	
<p style="text-align: center;">* Metody podające: wykład, narracja, opis, wyjaśnianie, konsultacja, pokaz.</p> <p>Metody niepodające: metoda problemowa, metoda problemowa w grupach, dyskusja, dyskusja zaplanowana, debata, dialog, gra dydaktyczna (symulacyjna, sytuacyjna, inscenizacja), burza mózgów; zajęć praktycznych, projektów (np. metoda laboratoryjna, projekt badawczy, grupowy projekt studencki, indywidualny projekt studencki, prezentacja z wykorzystaniem środków multimedialnych), tekstu przewodniego (np. analiza i interpretacja tekstów źródłowych lub przepisów prawnych).</p> <p style="text-align: center;">Technika kształcenia na odległość: e-learning.</p>				

IV. Efekty uczenia się i ich weryfikacja	
KIERUNKOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
Wiedza	
K2A_W05	ma pogłębioną wiedzę na temat rozwoju człowieka w cyklu życia zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym
K2A_W13	posiada pogłębioną wiedzę w wybranym zakresie studiów
Umiejętności	
K2A_U02	potrafi wykorzystywać i integrować posiadaną z różnych dziedzin wiedzę z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizy złożonych i nietypowych problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych i terapeutycznych, a także diagnozowania i innowacyjnego projektowania działań praktycznych
K2A_U10	potrafi wybrać i zastosować właściwy dla danej działalności pedagogicznej sposób postępowania, potrafi dobrać środki i metody pracy w celu efektywnego wykonania pojawiających się zadań zawodowych
Kompetencje społeczne	
K2A_K01	potrafi krytycznie ocenić poziom swojej wiedzy i umiejętności w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
K2A_K02	jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych, wykazuje aktywność, myśli i działa w sposób przedsiębiorczy, angażuje się we współpracę
K2A_K04	utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce pedagogicznej, odznacza się rozumą, dojrzałością i zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu i realizowaniu działań na rzecz środowiska społecznego i interesu publicznego
SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ	
Symbol i treść efektu szczegółowego	Sposoby weryfikacji efektów uczenia się <i>(wybrać z listy poniżej **)</i>
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie w stopniu pogłębionym:	
E.1L.W1. medyczne podstawy logopedii; biologiczne podstawy mowy i myślenia; anatomię i fizjologię układu nerwowego; podstawy audiologii i foniatry; zaburzenia głosu; zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone; podstawy ortodoncji, psychopatologii i psychiatrii, neurologii, neonatologii i fizjoterapii w logopedii; E.1L.W2. językoznawcze podstawy logopedii; fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego; teoretyczne podstawy wiedzy o języku, podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego; podstawowe pojęcia i główne teorie socjolingwistyki; fonetykę akustyczną i wizualną;	inne (test), sprawdzian praktyczny
W zakresie umiejętności absolwent potrafi:	
E.1L.U1. analizować medyczne podstawy logopedii; analizować i określać biologiczne podstawy mowy i myślenia; wyjaśniać anatomię i fizjologię układu nerwowego; analizować i stosować podstawy audiologii i foniatry, ortodoncji, psychopatologii i psychiatrii, neurologii, neonatologii i fizjoterapii w logopedii; analizować zaburzenia głosu, zaburzenia genetyczne i niepełnosprawności sprzężone; E.1L.U2. analizować językoznawcze podstawy logopedii; analizować i stosować fonetykę i fonologię współczesnego języka polskiego; analizować teoretyczne podstawy wiedzy o języku; prezentować podstawowe zagadnienia z zakresu słowotwórstwa języka polskiego, składni i fleksji języka polskiego; prezentować podstawowe pojęcia i główne teorie socjolingwistyki; analizować i interpretować fonetykę akustyczną i wizualną; E.1L.U3. analizować psychologiczno-pedagogiczne podstawy logopedii i działań profilaktyczno-wspomagających; wykorzystywać podstawy neuropsychologii; analizować i oceniać rozwój i kształtowanie mowy dziecka oraz psycholingwistykę rozwojową; charakteryzować i oceniać psychologiczne uwarunkowania rozwoju języka i myślenia dziecka; określać rolę integracji sensorycznej w rozwoju mowy i przyswajaniu języka; definiować dwujęzyczność i jej rodzaje; określać konsekwencje dwujęzyczności dla rozwoju dziecka; stosować profilaktykę logopedyczną; wykorzystywać podstawy audiofonologii pedagogicznej; analizować czynność czytania i jej składniki w ujęciu psycholingwistycznym i glottodydaktycznym oraz prezentować rolę czytania i pisanie w komunikacji językowej; określać ryzyko dysleksji oraz dysleksję, w tym przeprowadzać jej diagnozę i terapię; wykorzystywać logopedię międzykulturową; analizować i stosować metody pedagogiczne, metody komunikacji wspomagającej i alternatywnej (AAC) oraz podstawy języka migowego w terapii logopedycznej; stosować logorytmikę i logopedię artystyczną.	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:	
E.1L.K1. autorefleksji nad rozwojem zawodowym; E.1L.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych	sprawdzian praktyczny, aktywność merytoryczna
** egzamin pisemny (pytania otwarte, test, zadanie); egzamin ustny; zaliczenie na ocenę (praca kontrolna, prezentacja, esej, sprawozdanie, referat, materiały pisemne z metody problemowej, sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja), badania terenowe, aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego), zaangażowanie społeczne, obecność na zajęciach)	

V. Forma i warunki zaliczenia

(!) Liczba punktów ECTS nie zależy od uzyskanej oceny, a warunkiem ich przyznania jest spełnienie przez studenta wymagań dotyczących uzyskania zakładanych efektów uczenia się potwierdzonych zaliczeniem zajęć lub praktyk. Zatem każdy student rozliczający przedmiot, w tym w minimalnym akceptowalnym stopniu (na ocenę 3,0), otrzymuje pełną liczbę punktów ECTS.

(!) Każdy z efektów przewidzianych programem przedmiotu musi zostać osiągnięty co najmniej na minimalnym poziomie akceptowanym przez osobę prowadzącą zajęcia.

WYKŁAD		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	Kryteria oceny
egzamin pisemny	pytania otwarte			<p>Zgodnie z wymaganiami dotyczącymi danego zadania określonymi przez osobę prowadzącą zajęcia.</p> <p>Student otrzymuje ocenę niedostateczną (2,0), gdy nie wykazuje dostatecznego stopnia osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje mniej niż 50% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną (3,0), gdy wykazuje większy niż niedostateczny, ale mniejszy niż dostateczny plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 50% do 60% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
	test			
	zadanie			
egzamin ustny	praca kontrolna			
	prezentacja			
	esej			
	sprawozdanie			
	referat			
	materiały pisemne z metody problemowej			
	sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)			
	badania terenowe			
	aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)			
	INNE: test	x	100	
zaangażowanie społeczne				
suma:			100 / 100	
ĆWICZENIA		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi w pkt IV	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę dostateczną plus (3,5), gdy wykazuje większy niż dostateczny, ale mniejszy niż dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 60% do 70% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą (4,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 70% do 80% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę dobrą plus (4,5), gdy wykazuje większy niż dobry, ale mniejszy niż bardzo dobry stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 80% do 90% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p> <p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)		x	50	
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)		x	50	
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - 1 nieobec.)				
suma:			100 / 100	
INNE:		Oznaczyć (X) wybrane zgodnie z określonymi	%	
praca kontrolna				<p>Student otrzymuje ocenę bardzo dobrą (5,0), gdy wykazuje większy niż dobry plus stopień osiągnięcia efektów uczenia się i uzyskuje od 90% do 100% sumy punktów na egzaminie/zaliczeniu/pracach kontrolnych</p>
prezentacja				
esej				
sprawozdanie				
referat				
materiały pisemne z metody problemowej				
sprawdzian praktyczny (np. projekt, pokaz, inscenizacja, eksperyment, symulacja)				
badania terenowe				
aktywność merytoryczna (sprawozdanie prowadzącego)				
INNE: (wpisz jaka)				
zaangażowanie społeczne				
obecność (dozwolone - nieobec.)				
suma:			0 / 100	

VI. Zalecana literatura i pomoce naukowe

(!) Dostępność zalecanej literatury należy sprawdzić w bibliotece uczelni.

Literatura podstawowa

Demel G. 1966. Minimum logopedyczne nauczyciela przedszkola. Warszawa. WSiP.

Śtyczek I. 1980. Logopedia. Warszawa. PWN.

Gunia G., 2012, Wprowadzenie do logopedii, Kraków, Impuls

Literatura uzupełniająca

1. red. Maurer A. Dźwięki mowy. Program kształtowania świadomości fonologicznej dla dzieci przedszkolnych i szkolnych. Kraków 2006. Oficyna Wydawnicza Impuls.

2. Wisniewska B. Terapia zaburzeń mowy. Warszawa 2002. WSiP

3. Zoller D. Gdybym mógł z wami rozmawiać. Warszawa 1994. Fundacja Synapsis.

4. Kaczyńska A. Helena Keller /powieść biograficzna/ Warszawa 1985.

Uwagi

(!) pola są wypełniane przez uczelnianego opiekuna sylabusów (proszę nie zmieniać ich zawartości; w przypadku uwag, proszę o kontakt z opiekunem sylabusów)

(!) pola białe wypełnia nauczyciel akademicki odpowiedzialny za opis przedmiotu